

MRF 2023.330

Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af 20. december 2023, j.nr. 21/09991

Stadfæstet lovliggørelsespåbud om ophør med anvendelse af spejderhytter i fredskov til hotellignende formål, da anvendelsen gik ud over grundlaget for en tidligere dispensation fra skovlovens § 11, stk. 1, der lagde vægt på at tilgodese børn og unges friluftsliv, mens lejlighedsvis anvendelse som mødefacilitet kunne opretholdes. Dissens.

Miljøstyrelsen meddelte i juni 2021 påbud efter skovlovens § 51, stk. 2, om lovliggørelse af to spejderhytter beliggende i fredskov på en E's ejendom i Lejre Kommune. E havde som ejer af en større landbrugsejendom søgt om tilladelse efter skovloven til etablering af de to hytter til brug for bl.a. spejdere, der var opført på et fælles trædække i 6 meters højde mellem træerne. I juni 2014 meddelte Naturstyrelsen tilladelse, da det ansøgte primært skulle tilgodese børn og unges friluftsliv, på vilkår af, at bygningerne skulle fjernes, og arealet retableres, såfremt anvendelsen som spejderhytter ophørte. Hytterne skulle fortrinsvis bruges af spejdere, men ville lejlighedsvist blive anvendt af andre grupper med særlig interesse for natur og friluftsliv. Endvidere havde et flertal i det daværende Natur- og Miljøklagenævn i 2014 ændret et afslag på dispensation fra en fredning til en dispensation på vilkår af, at hytterne kun måtte anvendes af spejderorganisationer og andre organisationer med friluftsliv og naturoplevelser som hovedformål. I forbindelse med en aktindsigtsanmodning blev Miljøstyrelsen opmærksom på, at spejderhytterne også blev anvendt til kommercielle formål som hotellignende ophold, herunder til "natur-romantisk overnatning", og konferencemøder for virksomheder. Miljøstyrelsen fandt, at hytternes anvendelse efter dispensationen fra skovloven fra 2014 var begrænset til at tilgodese børn og unges friluftsliv, og at hytternes anvendelse ikke længere var forenelig hermed. Ifølge styrelsens påbud skulle lovliggørelse enten ske i form af ophør af anvendelse til hotelovernatning og konferencer eller ved nedrivning af hytterne. Afgørelsen blev påklaget af E, der anførte, at hytterne altid havde været anvendt til kommercielle formål, og at KFUM-spejderne efter aftale betalte for anvendelsen af hytterne, og at hytterne primært blev benyttet af børn og unge. Hertil kom, at E havde

stiftet en forening, hvis formål var at bevare, forbedre og formidle friluftslivet, naturværdierne og kulturhistorien, og at medlemskab af foreningen var en betingelse for andre end spejderne for at bruge og overnatte i hytterne. Ved køb af overnatning i hytterne blev man obligatorisk meldt ind i foreningen for en femårig periode. Miljø og Fødevarerklagenævnet bemærkede, at det af vejledningen om skovloven fremgår, at der ikke efter skovloven gælder et forbud mod ændret anvendelse af lovligt opført byggeri, men at eventuel tilladelse hertil afhænger af de vilkår, der er stillet i forbindelse med opførelsen. Et flertal (6 mod 1) fandt, at der ikke var grundlag for at tilsidesætte den del af påbuddet, der omhandlede anvendelsen af hytterne til hotellignende formål, da dette ikke kunne rummes inden for styrelsens dispensation af 25. juni 2014. Flertallet lagde herved vægt på, at det af dispensationen fremgik, at formålet var at tilgodese børn og unges friluftsliv, og at hytterne fortrinsvist skulle anvendes af spejderne, men lejlighedsvist tillige kunne anvendes af andre grupper med særlig interesse for natur og friluftsliv. Nævnet henviste til, at praksis for dispensation efter skovlovens § 38, stk. 1, er restriktiv, og at det konkret var spejderformål, der var dispenseret til. Obligatorisk indmelding for andre brugere i den af E stiftede forening ændrede ikke herved. Derimod fandtes den lejlighedsvis anvendelse af hytterne til mødefaciliteter at kunne rummes inden for dispensationen, idet hytterne lejlighedsvist kunne bruges af andre organisationer, grupper mv. med natur og friluftsliv som hovedformål, eller hvor mødets omdrejningspunkt var friluftsliv, natur eller tilsvarende. Nævnet stadfæstede på denne baggrund Miljøstyrelsens lovliggørelsespåbud med den ændring, at den del af påbuddet, der vedrørte den lejlighedsvis anvendelse af spejderhytterne som mødefacilitet, ikke blev anset for at være et ulovligt forhold.

Stadfæstelse med ændring af påbud i sag om lovliggørelse af spejderhytter i fredskov i Lejre Kommune

21/09991

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har truffet afgørelse efter skovlovens § 11, stk. 1, jf. § 51, stk. 2, jf. § 60, stk. 1.[1]

Miljø- og Fødevarerklagenævnet stadfæster Miljøstyrelsens afgørelse af 5. juli 2021 om påbud om lovliggørelse af to spejderhytter i fredskov på matr. nr. [PN1] Ryegård Hgd., Rye, beliggende [A1], 4060 Kirke Såby i Lejre Kommune, med den ændring, at en lejlighedsvis anvendelse af spejderhytterne som mødefacilitet af organisationer mv. med natur og friluftsliv som hovedformål, eller hvor mødets omdrejningspunkt er friluftsliv, natur eller tilsvarende ikke anses for at være et ulovligt forhold.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales.

Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet[2] og gebyrbekendtgørelsens § 2, stk. 6.[3] Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. skovlovens § 64, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af nævnet, jf. § 1 i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, der i overensstemmelse med skovlovens § 60, stk. 1, har behandlet sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 10, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

1. Klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet

Afgørelsen er den 2. august 2021 påklaget til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af ejendommens ejer, K/S Ryegaard Gods, der er repræsenteret ved advokat.

Klager har navnlig anført, at

- spejderhytterne primært anvendes af spejderne, hvorved børn og unges friluftsliv fortsat tilgodeses,
- de andre brugere af spejderhytterne er medlemmer af en forening, der har friluftsliv, naturværdier og kulturhistorie for øje,
- spejderhytterne kun lejlighedsvist benyttes til mødelokale og overnattende gæster, hvilket ikke er i strid med Naturstyrelsens tilladelse fra 2014,
- der ikke er tale om hotelophold, men derimod en mulighed for at give brugerne flere og bedre naturoplevelser, og
- Miljøstyrelsen har tilsidesat officialprincippet.

Klagepunkterne er nærmere uddybet i afsnit 2.4.

2. Sagens oplysninger

2.1 Ejendommen og området

Klagen vedrører matr. nr. [PN1] Ryegård Hgd., Rye på ca. 77 ha, som i sin helhed er omfattet af fredskovspligt. Spejderhytterne er opført på den nordlige del af matriklen.

Ejendommen er beliggende syd for Ejby og Vest for Rye i et område præget af skov, dyrkede marker og naturarealer. Ejendommen indgår i et større sammenhængende fredskovsareal, der benyttes som dyrehave, og som hører under Ryegaard Gods. Sydøst for ejendommen ligger Ryegaard Gods og Ryegaard Park, som ligeledes er ejet af klager.

Ejendommen ligger umiddelbart uden for Natura 2000-område nr. 239, "Ryegård Dyrehave, Bramsnæs og Garveriskov og Egernæs med holme og Fuglsø".[4]

Ejendommen er endvidere omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 21. februar 1958 om fredning af Ryegårds Jorder.[5]

2.2 Sagens forhistorie

Dispensation fra fredningen

Klager ansøgte den 31. oktober 2012 via Lejre Kommune Fredningsnævnet for Østsjælland om dispensation til opførelse af to spejderhytter, opført som to selvstændige huse hævet over terræn ("tree houses") forbundet med en platform inden for fredningen af Ryegårds Jorder.

Fredningsnævnet meddelte den 13. juni 2013 afslag på ansøgningen.[6] Fredningen indeholder et bebyggelsesforbud, bortset fra opførelse af de bygninger, der er nødvendige for ejendommens udnyttelse af området til landbrugs- og forstmæssige formål. Fredningsnævnet fandt, at det ansøgte ville virke skæmmende, idet der er tale om to bygninger, der er forbundet af en stor platform, der er hævet 6 m over skovbrynet. Fredningsnævnet vurderede, at det ansøgte ville dække et ikke ubetydeligt areal, og at det med sin højde og placering i skovbrynet, ca. 150 m fra Hjortespringhuset, ville blive synligt og have en uheldig indflydelse på de fredningsmæssige værdier, som fredningskendelsen må antages at skulle beskytte.

Afgørelsen blev den 12. juli 2013 påklaget til Natur- og Miljøklagenævnet af ejendommens ejer, K/S Ryegaard Gods.

Et flertal i Natur- og Miljøklagenævnet (6-4 afgørelse) ændrede ved afgørelse af 10. juni 2014 fredningsnævnets afslag til en dispensation "på vilkår af, at hytterne m.v. kun må anvendes af spejderorganisationer og andre organisationer med friluftsliv og naturoplevelser som hovedformål, og at hytterne m.v. fjernes, såfremt de ikke længere benyttes til disse formål".[7] Nævnets flertal lagde vægt på, at anlægget placeres i yderkanten af skoven og vil få en begrænset negativ indflydelse på de naturmæssige værdier, som fredningen tilsigter at varetage.

Dispensation fra skovloven

Klager ansøgte den 4. juli 2013 Naturstyrelsen om tilladelse til at opføre to selvstændige spejderhytter hævet over terræn. Spejderhytterne skulle ifølge ansøgningen fortrinsvist anvendes til og af spejderne og ville tillige lejlighedsvist kunne anvendes af andre grupper med særlig interesse for natur og friluftsliv.

Naturstyrelsen meddelte den 25. juni 2014[8] tilladelse til det ansøgte på vilkår om, at byggeriet blev gennemført som beskrevet i ansøgningen, samt at bygningerne fjernes og arealet reetableres, hvis anvendelsen som spejderhytter ophører. Af styrelsens begrundelse for afgørelsen fremgik det endvidere, at tilladelsen til det ansøgte blev givet som følge af, at byggeriet primært skulle tilgodese børn og unges friluftsliv.

2.3 Den påklagede afgørelse

Miljøstyrelsen har den 5. juli 2021 i medfør af skovlovens § 51, stk. 2, jf. § 11, stk. 1, meddelt påbud om at lovliggøre to spejderhytter opført i fredskov i overensstemmelse med Naturstyrelsens afgørelse af 25. juni 2014 på matr. nr. [PN1]Ryegård Hgd., Rye. Lovliggørelsen skal ske enten ved at spejderhytterne ophører med at blive anvendt til hotelovernatning og konferencer, eller ved at hytterne bliver revet ned.

Det fremgår af afgørelsen, at Miljøstyrelsen i forbindelse med en anmodning om aktindsigt i sagen om opførelse af to spejderhytter i fredskov på Ryegårds jorde blev opmærksom på, at spejderhytterne i dag også bliver anvendt til kommercielle formål som hotellignede ophold og konferencemøder for virksomheder.

Det fremgår af afgørelsen, at Naturstyrelsen den 25. juni 2014 meddelte dispensation til to spejderhytter på hver 39 m², der skulle opføres på et fælles trædække i 6 meters højde mellem træerne i Dyrehaven. Videre fremgår det, at formålet med byggeriet er at tilgodese børn og unges friluftsliv, samt være erstatning for en nedbrændt bygning, som blev benyttet af KFUM-spejderne. Miljøstyrelsen har anført, at heri ligger, at anvendelsen af hytterne er begrænset til dette formål.

Miljøstyrelsen har herudover anført, at spejderhytternes konstruktion gør, at de ikke er godkendt efter den lempeligere bekendtgørelse vedrørende spejderhytter, skovbørnehaver og lignende i fredskov, men derimod efter den restriktive praksis efter skovlovens § 11, stk. 1, for dispensationer til byggeri i fredskov.

Miljøstyrelsen har vurderet, at det af afgørelsen af 25. juni 2014 tydeligt fremgår, at dispensationen til byggeriet er givet med den præmis, at spejderhytterne primært er til brug for børn og unge, og at bygningerne skal fjernes, når anvendelsen som spejderhytter ophører. Helhedsforståelsen af dispensationen er således, at hytterne skal anvendes til brug for børn og unge. Det er styrelsens vurdering, at der sker en anden anvendelse ved hotellignende ophold i spejderhytterne. På klagers hjemmesider reklameres med hotellignende ophold eller konferencer for virksomheder med fuld forplejning.

Hertil har Miljøstyrelsen bemærket, at styrelsen hverken har modtaget en ansøgning om dispensation eller givet dispensation til, at spejderhytterne kan anvendes til hotelophold og konferencemøder.

Miljøstyrelsen har i sin afgørelse lagt vægt på, at der efter skovloven ikke er praksis for at tillade opførelse af byggeri til kommerciel udlejning med karakter af hotelvirksomhed, glamping mv. Hertil har styrelsen oplyst, at det af vejledningen til skovloven fremgår, at

ansøgninger til hytter, shelters, huse og lignende i træernes kroner, som udgangspunkt ikke bør imødekommes.

2.4 Klagens indhold

Klagen er omfattende og gengives derfor nedenfor i hovedtræk. Alle oplysninger er dog indgået i Miljø- og Fødevarerklagenævnets behandling af sagen.

Klager har anført, at klager i næsten 50 år har haft en aftale med KFUM-spejderne om udøvelse af spejderaktiviteter på Ryegaard, samt at det aldrig har været et problem, at spejderne skulle betale for brugen af spejderhytterne. Klager har hertil bemærket, at udlejning af hytterne til spejderne var hele formålet med deres opførelse, hvilket også fremgår af det oprindelige ansøgningsmateriale. På denne baggrund er det klagers opfattelse, at spejderhytterne fra begyndelsen har været anvendt kommercielt.

I henhold til spejderne har klager endvidere oplyst, at de siden opførelsen af spejderhytterne har haft den primære brug af hytterne, hvorved børn og unges friluftsliv tilgodeses. Spejderhytterne er ifølge klager vedvarende stillet til spejdernes rådighed, ligesom brugen af hytterne er kontinuerlig og i overensstemmelse med parternes aftalegrundlag. Ydermere har klager oplyst, at spejderne har adgang til forskellige andre faciliteter, og har særlige rettigheder i forhold til brugen af skoven.

Klager har endvidere bemærket, at Naturstyrelsen har meddelt tilladelse til byggeriet efter skovlovens § 38 og § 39, jf. § 11, stk. 1, samt at Natur- og Miljøklagenævnet ved afgørelse af den 10. juni 2014 har ændret fredningsnævnet for Østsjællands afslag på opførelse af de to spejderhytter til en dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1. Natur- og Miljøklagenævnets dispensation blev givet med vilkår om, at spejderhytterne kun må anvendes af spejderorganisationer og andre organisationer med friluftsliv og naturoplevelser som hovedformål, samt at de fjernes, såfremt de ikke længere anvendes til disse formål. I forlængelse heraf har klager oplyst, at et af Ryegaards tre hovedformål er at bevare kultur- og naturværdier på ejendommene for både samtidens og eftertidens borgere.

Klager har videre bemærket, at det stemmer overens med Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse samt Naturstyrelsens tilladelse efter skovloven, at spejderhytterne lejlighedsvist anvendes af andre, der har særlig interesse for natur- og friluftslivet, idet spejderhytterne primært skal anvendes af børn og unge, hvilket tillige må betyde, at børn og unge ikke er de eneste, der må anvende dem. For at skabe fuld overensstemmelse mellem de foreliggende dispensationer og brugen af spejderhytterne, har klager således etableret en forening, som samtlige andre brugere af spejderhytterne skal være medlem af, og hvis formål er at bevare, forbedre og formidle friluftslivet, naturværdierne og kulturhistorien. Derudover har klager oplyst, at både spejderne og de to foreninger "Trætopforeningen" og "Livet i Skov og Natur" betaler for brugen af spejderhytterne.

Klager har ydermere anført, at spejderhytterne ud over spejdernes anvendelse også bruges til små konferencer på op til tyve personer i dagstimerne, samt til naturromantiske overnatninger for to. Konferencedagsophold udøves ifølge klager typisk af virksomheder, organisationer, politiske udvalg og andre der ønsker en anden oplevelse end det sædvanlige kursusophold, hvor naturen kan bibringe inspiration og incitament til at tænke ud af boksen. Det er i den forbindelse klagers opfattelse, at dette ikke strider imod de givne tilladelser og dispensationer, idet brugerne bliver medlemmer af Trætopforeningen. I forlængelse heraf har klager

bemærket, at spejderne har forrang i henhold til brugen af spejderhytterne, samt at spejderne i perioden fra opførslen og ibrugtagning i 2015 til og med 2019 har anvendt spejderhytterne 80% af tiden. Efter klagers opfattelse anvendes spejderhytterne dermed alene lejlighedsvist på anden vis og kun under forudsætning af naturinteressens tilstedeværelse.

Klager har desuden bemærket, at de ikke har ansøgt om ændret anvendelse, idet der ikke er foretaget en ændret anvendelse af spejderhytterne, samt at de alene er interesseret i at udøve en virksomhed, herunder udvikle og passe på skoven og naturen i overensstemmelse med de til enhver tid gældende regler.

I forbindelse med coronapandemien har klager oplyst, at de helt ekstraordinært har udvidet muligheden for overnatning til også at rumme to voksne og to børn, hvilket efter klagers opfattelse ikke er i strid med de givne tilladelser.

For så vidt angår de romantiske overnatninger har klager endvidere oplyst, at spejderhytterne ikke anvendes til hotellignende ophold, men at der derimod er tale om, at mennesker med særlig interesse for naturen kan få en enestående naturoplevelse ved at overnatte alene i Dyrehaven efter at denne er lukket for andre. En overnatningsmulighed der ifølge klager kan sammenlignes med en overnatning i shelter.

Klager har desuden anført, at Ryegaards bygninger opfylder bekendtgørelsen om opførelse af byggeri til spejderhytter, skovbørnehaver og lignende byggeri, der særligt tilgodeser børn og unges friluftsliv.^[9] Det er hertil klagers opfattelse, at Miljøstyrelsen med sin afgørelse reelt har begrænset og omgjort dispensationen, således at "primært" bliver ændret til "udelukkende", hvilket styrelsen efter klagers opfattelse ikke har hjemmel til. Klager mener derudover ikke, at der er hjemmel til at indskrænke dispensationen til kun at have et formål, idet dispensationen qua sin ordlyd tillader en sekundær anvendelse. Det er således klagers opfattelse, at det ikke er i strid med skovloven, at andre foreninger end spejderne anvender spejderhytterne lejlighedsvist.

Derudover har klager oplyst, at det er irrelevant for bedømmelsen af sagen, at der efter Miljøstyrelsens opfattelse ikke foreligger en praksis efter skovloven for at tillade opførelse af byggeri til kommerciel udlejning, idet der foreligger en tilladelse, som klager lever op til.

Endelig har klager bemærket, at Miljøstyrelsen ikke har oplyst sagen tilstrækkeligt, samt tillige har tilsidesat officialprincippet.

2.5 Miljøstyrelsens bemærkninger til klagen

Miljøstyrelsen har i bemærkninger af 2. september 2021 til klagen anført, at styrelsen alene forholder sig til det for skovloven væsentlige forhold i sagen, hvorefter der er sket en udvidelse af anvendelsen af spejderhytterne til lejlighedsvis kommerciel udlejning i form af hotellignende brug samt mødelokaler til erhvervsvirksomheder.

Miljøstyrelsen har ydermere bemærket, at anvendelsen til spejderformål er i overensstemmelse med den meddelte dispensation, hvorfor spørgsmålet består i, hvorvidt den sekundære anden anvendelse kan ske. I forlængelse heraf har styrelsen bemærket, at man således ikke stiller spørgsmål ved hverken den indgåede aftale med spejdergruppen, selve opførelsen af byggeriet eller ved Ryegaard Gods indsats for at bevare kultur- og naturværdier.

Derudover har Miljøstyrelsen anført, at det af klagers ansøgning til Naturstyrelsen af den 4. juli 2013 fremgår, at spejderhytterne fortrinsvist skal anvendes til og af spejderene samt lejlighedsvis grupper med særlig interesse for natur og friluftsliv, men at Naturstyrelsen i tilladelsen af 2014 præciserede og begrænsede brugergruppen til at omfatte børn og unges friluftsliv.

I forhold til den ene hytte har Miljøstyrelsen bemærket, at billeder på klagers hjemmeside viser, at denne umiddelbart fremstår som en udlejningsfacilitet. Selvom der ved leje af hytten sker en automatisk og obligatorisk indmeldelse i klagers foreninger, så kan det efter styrelsens opfattelse ikke sidestilles med at være aktiv i foreninger eller grupper med natur- og friluftsmål i gængs forstand, da et medlemskab i sådanne foreninger i øvrigt er utvungen. På denne baggrund har styrelsen endvidere vurderet, at hytternes faktiske anvendelse ikke er begrænset til børn og unges friluftsliv i overensstemmelse med den givne tilladelse, samt at en automatisk og obligatorisk indmeldelse i en naturforening ikke kan henføres under brugergruppen "andre grupper, der har særlig interesse for natur og friluftsliv", hvormed udlejningen af hytten til den omstridte sekundære anden anvendelse fortsat ligger uden for den ramme, der ligger i dispensationen fra 2014.

Endelig har Miljøstyrelsen oplyst, at sagen har principiel betydning, idet der er stigende interesse for at benytte skoven som frirum og overnatning for brede målgrupper, herunder som alternativ indtægtskilde til almindelig skovdrift. Dette indebærer efter styrelsens opfattelse et stigende ønske om overnatningsfaciliteter i naturen med bekvemmelighedsniveauer, der ligger over primitive shelters mv., eksempelvis faciliteter i fredskov til brug for glamping, med gode senge, eget toilet m.v. I forlængelse heraf har styrelsen bemærket, at praksis ved styrelsens sagsbehandling er, at der ikke gives dispensation til sådanne udlejningsfaciliteter med højt bekvemmelighedsniveau i fredskov, da dette ikke er hensyn, der varetages efter skovloven. På denne baggrund har Miljøstyrelsen vurderet, at sagens aspekt omkring kommerciel hytteudlejning i form af hotellignende brug og konferencer strider mod praksis inden for skovloven.

3. Miljø- og Fødevarerklagenævnets bemærkninger og afgørelse

I sagens behandling har Miljø- og Fødevarerklagenævnets medlemmer deltaget: Birgitte Egelund Olsen (formand), fhv. landsdommer Eva Staal og landsdommer Olaf Tingleff, samt de læge medlemmer Pelle Andersen-Harild, Lene Hansen, Kristian Pihl Lorentzen og Jens Vibjerg.

3.1 Miljø- og Fødevarerklagenævnets bemærkninger

Det følger af skovlovens § 51, stk. 1, at Miljøstyrelsen skal drage omsorg for, at et forhold, der er ulovligt efter loven eller regler, der er fastsat efter loven, lovliggøres. Det gælder dog ikke, hvis forholdet er af ganske underordnet betydning. Efter § 51, stk. 2, kan styrelsen meddele påbud til ejeren eller brugeren om at lovliggøre et ulovligt forhold.

Det fremgår af vejledning om skovloven,^[10] at:

"Naturklagenævnet (nu Miljø- og Fødevarerklagenævnet) stadfæstede i en afgørelse af 22. januar 1999 om tilladelse til en spejderhytte efter planloven amtets tilladelse til opførelse af en spejderhytte, men ændrede amtets vilkår om at hytten kun måtte anvendes af spejderorganisationer og natur- og friluftorganisationer for børn og unge med lignende

formål og idegrundlag i relation til naturundervisning og naturoplevelser, så også skovbørnehaver, lejrskoler og lignende med tilsvarende behov for naturoplevelser måtte benytte hytten.

I en kommentar til afgørelsen i Kendelser om Fast Ejendom nr. 4, 1999 bemærkes at Naturklagenævnet er generelt positivt indstillet over for spejderorganisationers ansøgninger om tilladelse til byggeri. Nævnets hovedsynspunkt er dog, at nye spejderhytter normalt bør placeres i områder, der kan bære en intensiv benyttelse, men at der normalt ikke meddeles tilladelse til anvendelse af spejderhytter til almindelige mødeaktiviteter, festlokaler, almindelig overnatning o. lign.

Efter skovloven er der ikke i sig selv forbud mod ændret anvendelse af et lovligt opført byggeri. Det vil derfor afhænge af de vilkår, der er stillet i forbindelse med byggeriet, eller evt. af en tinglyst deklARATION, om der kræves tilladelse til en ændret anvendelse og om den i så fald skal gives. Der vil altså altid være tale om en konkret vurdering."

Et flertal i Miljø- og Fødevarerklagenævnet finder, at der ikke er grundlag for at tilsidesætte Miljøstyrelsens påbud om at ophøre med anvendelse af hytterne til hotellignende ophold. Det er flertallets vurdering, at brugen af trætophytterne til "Natur-romantisk overnatning" ikke kan rummes inden for den af Naturstyrelsen meddelte dispensation af 25. juni 2014. Flertallet har ved vurderingen lagt vægt på, at det fremgår af Naturstyrelsens afgørelse om dispensation, at formålet med byggeriet er at tilgodese børns og unges friluftsliv, og at hytterne skal erstatte et hus, som KFUM-spejderne tidligere har benyttet. Det er indgået i flertallets vurdering, at klager i ansøgningsmaterialet om spejderhytterne har henvist til bekendtgørelse om spejderhytter mv., spejdersnes opbakning til opførelsen af hytterne, og at hytterne fortrinsvist skal anvendes til og af spejderne, men tillige kan anvendes lejlighedsvist af andre grupper, der har særlig interesse for natur og friluftsliv. Det er endvidere indgået i flertallets vurdering, at Naturstyrelsens afgørelse om dispensation er meddelt efter skovlovens § 38, stk. 1, hvorefter praksis er restriktiv, og at det er spejderformål, der efter praksis dispenseres til. Det forhold, at man ved køb af overnatning obligatorisk meldes ind i Trætopforeningen for en femårig periode, kan ifølge flertallet ikke føre til en anden vurdering.

Et flertal i Miljø- og Fødevarerklagenævnet fandt, at en lejlighedsvis brug af trætophytterne til mødefaciliteter kan rummes inden for Naturstyrelsens dispensation. Flertallet har herved lagt vægt på, at trætophytterne ud over deres primære brug af spejderne, lejlighedsvist kan blive brugt af andre organisationer, grupper mv. med natur og friluftsliv som hovedformål, eller hvor mødets omdrejningspunkt er friluftsliv, natur eller tilsvarende.

Mindretallet (Kristian Pihl Lorentzen) finder, at Miljøstyrelsens påbud skal ophæves som ugyldigt. Mindretallet vurderer, at den nuværende brug af spejderhytterne er i overensstemmelse med den af Naturstyrelsen meddelte dispensation af 25. juni 2014. Mindretallet har lagt vægt på, at trætophytterne er med til at sikre, at hensynet til friluftsliv tilgodeses, og at vilkåret i dispensationsafgørelsen er opfyldt, idet spejderne er de primære brugere af trætophytterne, og idet øvrige brugere af trætophytterne obligatorisk bliver medlemmer af en forening, der har friluftsliv og natur som hovedformål. Mindretallet har desuden lagt vægt på, at trætophytterne fra et samfundsmæssigt synspunkt er med til at udvide muligheder for at opleve og forstå naturen.

3.2 Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Miljøstyrelsens afgørelse af 5. juli 2021 om påbud om lovliggørelse af to spejderhytter i fredskov på matr. nr. [PN1] Ryegård Hgd., Rye, beliggende [A1], 4060 Kirke Såby i Lejre Kommune, med den ændring, at en lejlighedsvis anvendelse af spejderhytterne som mødefacilitet af organisationer mv. med natur og friluftsliv som hovedformål, eller hvor mødets omdrejningspunkt er friluftsliv, natur eller tilsvarende, ikke anses for at være et ulovligt forhold.

[1] Lovbekendtgørelse nr. 690 af 26. maj 2023 om skove.

[2] Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

[3] Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

[4] https://edit.mst.dk/media/apq|2rdz/239_n2000plan_2016-21.pdf
(https://edit.mst.dk/media/apq|2rdz/239_n2000plan_2016-21.pdf).

[5] <https://www2.blst.dk/nfr/02314.01.pdf> (<https://www2.blst.dk/nfr/02314.01.pdf>).

[6] Fredningsnævnets for Østsjælland j.nr. FS 8/2013.

[7] NMK-522-00165.

[8] Naturstyrelsens j.nr. NST-321-01474.

[9] Bekendtgørelse nr. 864 af 27. juni 2016 om opførelse af spejderhytter, skovbørnehaver og lignende byggeri i fredskov.

[10] Miljøstyrelsens Vejledning om Skovloven § 11 – Bygninger, anlæg, terrænændringer og affald

(del 1), afsnit 6.3.2.

Sag:

21/09991

Dato:

20. december 2023.

Emner:

Skovloven (/soeg?...

Highlight:

 Vis/skjul highlight

